

Jeg venter spændt på statsministerens svar på forespørgslen og håber, at regeringen vil vise mod til at komme med det nødvendige og klare sociale modspil til den herskende debat og til den herskende økonomistiske trend, som det vistnok hedder, der er i dette spørgsmål. Det er der hårdt brug for.

Besvarelse

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg er glad for den debat, der er taget initiativ til her, og som vi skal have i dag.

Den debat, vi skal have, skal også have det rigtige afsæt. Den skal tage afsæt med udgangspunkt i det billede, der tegner sig for Danmark netop nu, og det billede, der tegner sig for Danmark i fremtiden, hvis vi gør det rigtige.

Debatten skal have den indledende kommentar med på vejen, at vi skal mange år tilbage, før vi finder en så dramatisk nedgang i arbejdsløsheden, som vi rent faktisk har set fra marts 1994 til januar-februar 1995. I løbet af blot denne korte tid er arbejdsløshedstallet i Danmark reduceret med godt 53.000. I dette forår når vi under 300.000 arbejdsløse, og forudsætter vi, at den økonomiske politik, regeringen har ført, fortsætter – og det vil den gøre – vil vi i løbet af de allernærmeste år blive vidne til yderligere dramatiske fald i arbejdsløsheden og konstant stigende beskæftigelse.

Men hvorfor nævner jeg nu det til at begynde med? Det gør jeg, fordi vi jo alle godt ved, at en økonomisk bæredygtig fremgang er en altafgørende forudsætning for, at vi kan bevare grundpillerne i det velfærdssamfund, vi gerne vil fastholde. Vi ved også af smertelig erfaring, at når der kommer en økonomisk nedtur, når der er økonomisk stilstand eller økonomisk tilbagegang, er risikoen for, at de dårligst stillede grupper må bære de største negative virkninger, særdeles iøjnefaldende. Efter mine indledende bemærkninger, som jeg nu skal uddybe lidt, vil den fungerende socialminister derfor fortsætte besvarelsen på regeringens vegne.

Vi hører ofte, at velfærdssamfundet er i krise, og nogle går endda så vidt som til at tale om, at velfærdssamfundet vil vise sig at være en parentes i den historiske udvikling. Det er jeg ikke enig i. Det er for lette bemærkninger og for overfladiske bemærkninger. Engang var det op til os selv at skabe velfærdssamfundet, og på samme måde er det nu op til os selv at foretage

de forandringer og fornyelser, der skal til, så vi fortsat kan leve i et velfærdssamfund.

Det er egentlig tankevækkende, at vi netop i dag, ganske få dage efter det sociale topmøde, har set det i virkeligheden meget tankevækkende og historisk meget vidtrækkende resultat af mødet, hvor det bl.a. siges, at markedsøkonomien er en vigtig ting og den bedste foranstaltning til at træffe decentrale beslutninger om priser, varer, handel og økonomisk vækst. Men markedsøkonomi alene gør det ikke.

Jeg har set, at et enkelt partis ordfører har kritiseret topmøderesultatet for ikke at lade markedsøkonomien blomstre »uden at politikere og samfund sørger for, at udstødte grupper eller mennesker, der ikke har de samme muligheder som andre, får muligheder skabt gennem samfundets lovgivning«. Men alt dette er topmøderesultatet jo også udtryk for. Vi har ganske få dage efter det sociale topmøde her i København fået et klart signal om, at hele verden erkender og er enig om, at markedsøkonomien skal være her; men markedsøkonomi skal også suppleres med en politisk ramme, og mange, mange lande kan meget vel have det danske velfærdssamfund som model.

Velfærdssamfundet bygger på nogle grundlæggende principper og holdninger til, hvordan et samfund bør indrettes, og i velfærdssamfundet er disse principper og holdninger omsat i love, regler, rettigheder og pligter. Som vi ofte har sagt til hinanden: Ingen rettigheder uden pligter, ingen pligter uden rettigheder.

Velfærdssamfundet bygger på tanken om tryghed og det fælles ansvar som fundamentet for livskvalitet og livsudfoldelse. Noget helt grundlæggende er tankerne om lige muligheder for alle samt en retfærdig og bæredygtig fordeling af goder og byrder. Disse ideer hænger efter min mening snævert sammen med vort demokrati og det politiske fællesskab. Det er samfundets opgave at sikre valgmuligheder for hver enkelt af os ud fra den grundlæggende idé, at alle kan noget, og det er samfundets opgave at give valgmuligheder, så alle mennesker selv kan finde frem til det, de er bedst til. Disse tanker er også bæredygtige i den fremtid, der tegner sig.

I den konkrete udformning af velfærdssamfundet har vi valgt at lade det offentlige løse en lang række opgaver. Det drejer sig om omsorgen for vore ældre, pasningen af vore børn, sikringen ved sygdom, ulykke og arbejdsløshed, udbygning af vort sundhedssystem og tilbud om uddannelse.